

KASA ROLNICZEGO
UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO

KRUS w liczbach 2020–2022

Szanowni Państwo,

z przyjemnością oddaję w Państwa ręce czwarte już wydanie broszury statystycznej „KRUS w liczbach 2020–2022” poświęconej działalności Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Publikacja tworzy kompleksowe źródło wiedzy na temat funkcjonowania systemu ubezpieczenia społecznego rolników w Polsce. W pięciu rozdziałach dokumentuje dane liczbowe związane z realizacją zadań ustawowych naszej instytucji.

Na łamach niniejszego wydania znajdują Państwo najważniejsze informacje pokazujące kierunki rozwoju Kasy wynikające m.in. z wprowadzenia korzystnych zmian w ustawie o ubezpieczeniu społecznym rolników, poszerzenia katalogu usług oferowanych rolnikom, w tym z zakresu e-administracji oraz prewencji wypadkowej.

KRUS od ponad 30 lat prowadzi wszechstronne działania prewencyjne na rzecz zmniejszenia liczby wypadków przy pracy i chorób zawodowych rolników. Efektem tych starań jest spadek liczby zgłaszanych wypadków w gospodarstwach rolnych o ponad 80%.

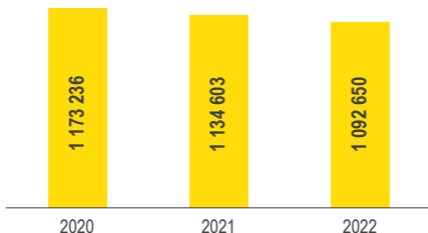
Mamy ambitny cel – jest nim całkowite wyeliminowanie wypadków i chorób zawodowych w rolnictwie zgodnie z międzynarodową strategią prewencyjną „Wizja Zero”, do której Kasa przystąpiła w 2018 roku. Obecnie działania w tym zakresie będziemy realizować w ramach nowego projektu „Bezpieczny Rolnik, Bezpieczna Wieś”.

Zapraszam Państwa do zapoznania się z zawartością publikacji i życzę interesującej lektury.

Prezes
Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

dr Aleksandra Hadzik

Ubezpieczeni ogółem*

* stan na koniec roku

Ubezpieczeni według statusu

	2020	2021	2022
Liczba ubezpieczonych ogółem, z tego:	1 173 236	1 134 603	1 092 650
liczba rolników	700 971	679 189	652 908
liczba współmałżonków	311 219	297 825	282 908
liczba domowników	150 536	146 253	144 597
liczba pomocników rolnika	1 496	1 431	1 608
liczba opiekunów osób niepełnosprawnych	9 001	9 894	10 620
liczba członków rodzin sprawu- jących opiekę nad dzieckiem	13	11	9

Ubezpieczeni według województw*

Województwo	Ubezpieczeni	Procentowy udział w ogólnej liczbie ubezpieczonych
dolnośląskie	36 738	3,4
kujawsko-pomorskie	58 636	5,4
lubelskie	139 593	12,8
lubuskie	12 846	1,2
łódzkie	86 234	7,9
małopolskie	130 070	11,9
mazowieckie	153 630	14,1
opolskie	23 602	2,2
podkarpackie	80 489	7,4
podlaskie	77 053	7,1
pomorskie	36 507	3,3
śląskie	30 206	2,8
świętokrzyskie	60 908	5,6
warmińsko-mazurskie	38 332	3,5
wielkopolskie	106 049	9,7
zachodniopomorskie	21 757	2,0
Ogółem	1 092 650	

* stan na koniec 2022 roku

Ubezpieczeni według wieku i płci*

Wiek w latach	2020			2021			2022		
	ogółem	kobiety	mężczyźni	ogółem	kobiety	mężczyźni	ogółem	kobiety	mężczyźni
powyżej 66	4 526	1 364	3 162	4 870	1 479	3 391	3 446	1 256	2 190
61-66	66 667	5 926	60 741	72 958	6 072	66 886	74 672	4 762	69 910
55-60	204 132	90 775	113 357	201 466	92 996	108 470	197 574	93 465	104 109
49-54	225 465	118 343	107 122	220 175	115 544	104 631	216 009	113 030	102 979
43-48	225 771	118 486	107 285	214 868	111 926	102 942	204 107	105 191	98 916
37-42	184 631	95 844	88 787	175 444	90 206	85 238	166 719	84 592	82 127
31-36	135 679	66 142	69 537	127 371	61 193	66 178	120 222	56 422	63 800
25-30	89 245	36 308	52 937	82 601	33 008	49 593	76 262	29 710	46 552
19-24	36 888	10 642	26 246	34 544	9 857	24 687	32 686	9 286	23 400
0-18	232	85	147	306	110	196	953	185	768
Razem	1 173 236	543 915	629 321	1 134 603	522 391	612 212	1 092 650	497 899	594 751

* stan na koniec roku

Ubezpieczeni w podziale na produkcję rolną prowadzoną na gruntach rolnych i w działach specjalnych produkcji rolnej¹⁾

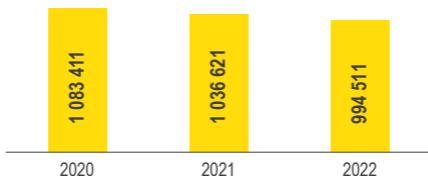
Liczba ha przeliczeniowych	2020	2021	2022
0,0000–1,0000 ²⁾	143 555	139 563	135 981
1,0001–10,0000	747 719	720 518	692 387
10,0001–50,0000	254 130	246 784	237 183
50,0001–150,0000	21 417	21 461	21 065
150,0001–300,0000	2 482	2 551	2 509
300,0001 i więcej	626	606	568
samoistne działy specjalne	3 307	3 120	2 957
Razem³⁾	1 173 236	1 134 603	1 092 650

1) stan na koniec roku

2) w tym osoby, które zaprzestały prowadzenia działalności rolniczej

3) w tym pomocnicy rolnika świadczący pomoc przy zbiorach

Świadczeniobiorcy ogółem*

* przeciętnie miesięcznie

Świadczeniobiorcy według województw

Województwo	Przeciętna miesięczna liczba świadczeniobiorców w 2022 roku	Procentowy udział w ogólnej liczbie świadczeniobiorców
dolnośląskie	37 175	3,7%
kujawsko-pomorskie	67 402	6,8%
lubelskie	127 141	12,8%
lubuskie	13 225	1,3%
łódzkie	84 506	8,5%
małopolskie	86 105	8,7%
mazowieckie	152 869	15,4%
opolskie	19 900	2,0%
podkarpackie	57 014	5,7%
podlaskie	70 752	7,1%
pomorskie	32 498	3,3%
śląskie	28 146	2,8%
świętokrzyskie	54 036	5,4%
warmińsko-mazurskie	36 351	3,7%
wielkopolskie	105 558	10,6%
zachodniopomorskie	21 283	2,1%
Ogółem*	994 511	

* w tym świadczeniobiorcy:

- z emeryturami finansowanymi z Funduszu Emerytalno-Rentowego (FER), a wypłaconymi przez MON, MSWiA, MS
- ze świadczeniami rolnymi w wysokości 50% ze względu na uprawnienia do świadczeń pracowniczych zbiegających się ze świadczeniami zagranicznymi (GBRZ)
- z rodzicielskimi świadczeniami uzupełniającymi

Świadczeniobiorcy według świadczeń¹⁾

	2020	2021	2022
Emerytury ²⁾	853 740	810 964	774 990
Renty z tytułu niezdolności do pracy	187 601	183 887	178 073
Renty rodzinne ³⁾	41 988	41 704	41 392
GBRZ ⁴⁾	83	65	56
Ogółem	1 083 411	1 036 621	994 511

1) przeciętnie miesięcznie

2) łącznie z emeryturami finansowanymi przez KRUS z Funduszu Emerytalno-Rentowego (FER) wypłaconymi przez MON, MSWiA, MS oraz z rodzicielskimi świadczeniami uzupełniającymi

3) łącznie z rentami socjalnymi

4) świadczenia rolne w wysokości 50% ze względu na uprawnienia do świadczeń pracowniczych zbiegających się ze świadczeniami zagranicznymi (GBRZ)

Emerytury i renty z tytułu niezdolności do pracy według płci

	Płeć	2020	2021	2022
Pobierających emerytury	m	255 804	244 278	240 251
	k	579 560	549 214	527 168
Pobierających renty z tytułu niezdolności do pracy	m	98 326	95 136	91 437
	k	88 431	86 482	84 104
Ogółem		1 022 121	975 110	942 960

Emeryci i renciści według wieku*

Emeryci			
Wiek (w latach)	2020	2021	2022
55–59	12 126	5 633	0
60–64	109 277	97 206	88 207
65–69	173 493	172 720	177 547
70–74	160 132	160 039	159 059
75–79	110 529	109 396	113 569
80–99	268 721	247 356	227 910
100 i więcej	1 086	1 142	1 127

Renciści z tytułu niezdolności do pracy			
Wiek (w latach)	2020	2021	2022
29 i mniej	311	303	270
30–39	3 360	3 086	2 806
40–49	17 387	16 282	15 088
50–54	21 032	19 910	19 017
55–59	41 132	38 227	36 115
60–64	53 736	50 775	47 482
65 i więcej	49 799	53 035	54 763

* stan na koniec roku

Wydatki na świadczenia emerytalno-rentowe¹⁾ (w tys. zł)

	2020	2021	2022
Emerytury ²⁾	14 175 489,10	13 978 083,20	14 021 053,20
Renty z tytułu niezdolności do pracy	2 829 230,10	2 866 539,30	2 905 727,30
Renty rodzinne ³⁾	889 432,10	928 847,60	980 145,70
Pozostałe świadczenia ⁴⁾	617,60	519,70	473,30
Ogółem	17 894 768,80	17 773 989,80	17 907 399,60⁵⁾

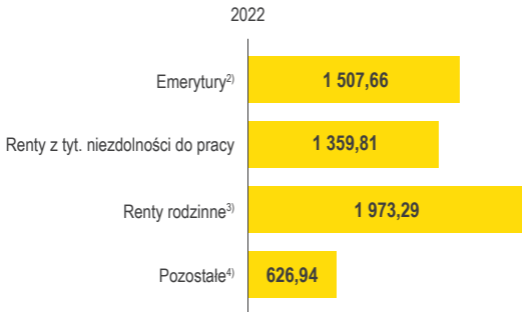
1) łącznie z wypłatami z innych systemów ubezpieczeniowych w przypadku zbiegu uprawnień do świadczeń oraz jednorazowymi świadczeniami pieniężnymi

2) łącznie z emeryturami finansowanymi przez KRUS z Funduszu Emerytalno-Rentowego (FER), a wypłaconymi przez MON, MSWiA, MS, rodzicielskimi świadczeniami uzupełniającymi oraz jednorazowymi świadczeniami pieniężnymi

3) łącznie z rentami socjalnymi

4) łącznie ze świadczeniami rolnymi w wysokości 50% ze względu na uprawnienia do świadczeń pracowniczych zbiegających się ze świadczeniami zagranicznymi (GBRZ) oraz świadczeniami pieniężnymi dla cywilnych, niewidomych ofiar działań wojennych

5) ze względu na zaokrąglenia danych suma składników różni się od podanej wielkości „ogółem”

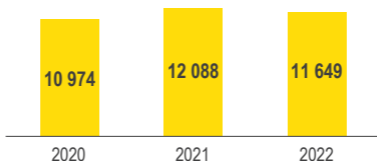
Przeciętne świadczenie emerytalno-rentowe w zł¹⁾

- 1) łącznie z wypłatami z innych systemów ubezpieczeniowych w przypadku zbiegu uprawnień do świadczeń oraz jednorazowymi świadczeniami pieniężnymi
- 2) łącznie z emeryturami finansowanymi przez KRUS z Funduszu Emerytalno-Rentowego (FER), a wypłaconymi przez MON, MSWiA, MS, rodzicielskimi świadczeniami uzupełniającymi oraz jednorazowymi świadczeniami pieniężnymi
- 3) łącznie z rentami socjalnymi
- 4) łącznie ze świadczeniami rolnymi w wysokości 50% ze względu na uprawnienia do świadczeń pracowniczych zbiegających się ze świadczeniami zagranicznymi (GBRZ) oraz świadczeniami pieniężnymi dla cywilnych, niewidomych ofiar działań wojennych

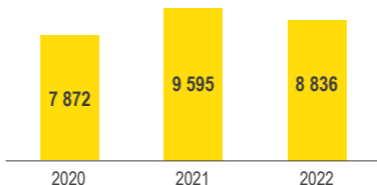
Zasiłki wypłacane przez KRUS w czasie pandemii związanej z COVID-19 w 2022 roku

	Zasiłki z tytułu objęcia obowiązkową kwarantanną, nadzorem epidemiologicznym lub hospitalizacją	Zasiłki opiekuńcze	Zasiłki chorobowe (U07)
liczba dni		190 530	219 116
liczba świadczeń	36 616	10 048	22 857
liczba osób	36 228	9 370	22 518
kwota wypłat w zł	53 898 834,55	6 450 320,79	6 437 092,00

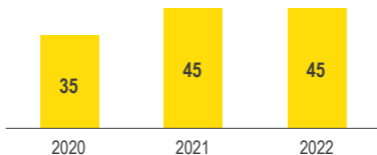
Zdarzenia zgłoszone jako wypadki przy pracy rolniczej

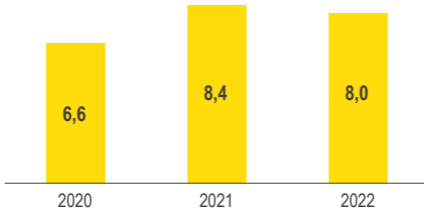
Wypadki przy pracy rolniczej zakończone wypłatą jednorazowego odszkodowania z tytułu uszczerbku na zdrowiu lub śmierci

Wypadki śmiertelne przy pracy rolniczej zakończone wypłatą jednorazowego odszkodowania

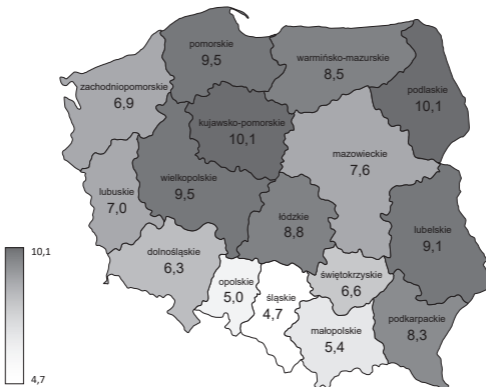

Wskaźnik wypadkowości*

* liczba wypadków zakończonych wypłatą jednorazowego odszkodowania na 1 000 ubezpieczonych

Wskaźnik wypadkowości w 2022 roku*

* liczba wypadków zakończonych wypłatą jednorazowego odszkodowania na 1 000 ubezpieczonych, wg województw

Struktura wypadków przy pracy rolniczej, w następstwie których wypłacono jednorazowe odszkodowania, według grup zdarzeń

	2020	2021	2022
Upadek osób	3 718	4 812	4 343
Upadek przedmiotów	438	525	573
Zetknięcie się z ostrymi narzędziami ręcznymi i in. ostrymi przedmiotami	376	418	382
Uderzenie, przygniecenie przez materiały i przedmioty transportowane mechanicznie	164	188	194
Przejechanie, uderzenie, pochwycenie przez środek transportu w ruchu	122	131	143
Pochwycenie i uderzenie przez części ruchome maszyn i urządzeń	958	1 221	1 065
Uderzenie, przygniecenie, pogryzienie przez zwierzęta	958	1 130	1 127
Pożar, wybuch, działanie sił przyrody	55	56	90
Działanie skrajnych temperatur	40	43	31
Działania materiałów szkodliwych	9	12	19
Nagle zachorowania	76	104	95
Inne zdarzenia	958	955	774
Ogółem	7 872	9 595	8 836

Wypłacone jednorazowe odszkodowania powypadkowe

	2020	2021	2022
Liczba świadczeń	7 986	9 889	9 084
Kwota wypłat w zł	46 067 530	58 821 184	70 281 757

Choroby zawodowe, z tytułu których przyznano jednorazowe odszkodowania

Jednostka lub grupa chorobowa	2020	2021	2022
Zatrucia ostre albo przewlekłe lub ich następstwa wywołane przez substancje chemiczne	0	1	0
Astma oskrzelowa	9	3	2
Przewlekłe obturacyjne zapalenie oskrzeli	0	0	0
Zewnątrzpochodne alergiczne zapalenie pęcherzyków płucnych	16	2	4
Alergiczny nieżyt nosa	2	0	0
Choroby skóry	3	2	2
Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy	3	0	6
Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy	8	4	6
Nowotwór złośliwy	0	0	0
Przedziurawienie przegrody nosowej substancją żrącą	0	0	0
Obustronny trwały ubytek słuchu typu ślimakowego	1	0	0
Choroby układu wzrokowego wywołane czynnikami fizycznymi, chemicznymi i biologicznymi	1	0	1
Choroby zakaźne lub pasożytnicze, albo ich następstwa, w tym:	190	197	173
borelioza	185	189	160
kleszczowe zapalenie opon mózgowych	5	8	11
aspergiloza	0	0	0
toksoplazmoza oczna	0	0	0
toksokaroza	0	0	0
bąblowica wątroby	0	0	0
tularemia	0	0	1
listerioza	0	0	0
jersinioza	0	0	0
bartolenoza	0	0	0
pastereloza	0	0	1
Ogółem	233	209	194

Działania prewencyjne

	Liczba działań			Liczba uczestników działań		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Szkolenia	2 768	2 812	3 326	116 591	59 974	83 590
Konkursy	1 852	2 262	2 608	86 983	86 910	83 634
Stoiska	267	812	1 228	12 704	59 717	93 687
Pokazy	1 213	1 991	2 424	26 925	37 410	57 240
Przeglądy gospodarstw, wizytacje prac polowych	b.d. ¹⁾	b.d. ¹⁾	b.d. ¹⁾	10 217 ²⁾	12 351 ²⁾	12 675 ²⁾

1) brak danych

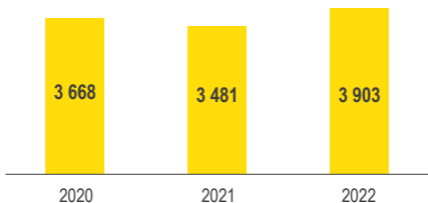
2) liczba gospodarstw

Wiodące konkursy KRUS

	2020	2021	2022
Ogólnokrajowy Konkurs „Bezpieczne Gospodarstwo Rolne”			
Liczba gospodarstw	0*	906	994
Ogólnopolski Konkurs Plastyczny dla Dzieci „Bezpiecznie na wsi”			
Liczba uczestników	57 569	43 234	39 164
Liczba szkół	4 118	3 744	3 169

* ze względu na panującą sytuację epidemiczną w kraju odstąpiono od organizacji konkursu

Koszty działalności prewencyjnej (w tys. zł)

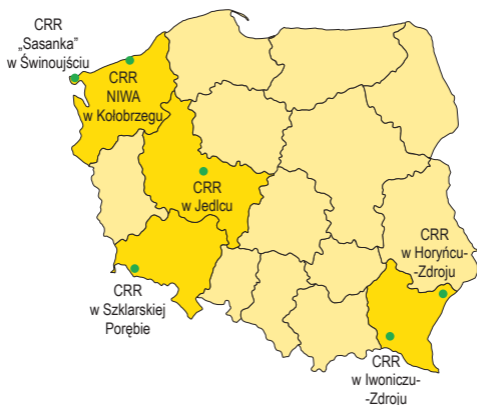

Liczba rolników skierowanych na rehabilitację leczniczą

	2020	2021	2022
Liczba rolników skierowanych na rehabilitację leczniczą, w tym:			
układ ruchu	6 956	6 388	9 557
układ krążenia	629	233	652
Rehabilitacja osób po przebytej chorobie COVID-19	–	97	128
Rehabilitacja ambulatoryjna	1	2	1
Liczba dzieci skierowanych na rehabilitację leczniczą	0*	0*	1 137
Wysokość wydatków poniesionych na rehabilitację w zł	33 548 428,14	34 408 943,69	44 096 554,25

* ze względu na panującą sytuację epidemiczną w kraju odstąpiono od organizacji turnusów rehabilitacyjnych dla dzieci rolników ubezpieczonych w KRUS

Centra Rehabilitacji Rolników KRUS

Orzeczenia wydane w pierwszorazowych sprawach rentowych według najczęściej występujących grup chorób

Grupy chorób*	2020	2021	2022
Choroby układu krążenia, w tym:	2 255	2 322	2 476
choroba nadciśnieniowa	203	210	214
choroba niedokrwienna serca	685	691	705
Choroby układu kostno-stawowego	3 342	3 606	3 827
Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania	1 296	1 301	1 371
Nowotwory	2 291	2 128	2 100
Urazy, zatrucia i skutki działań czynników zewnętrznych	872	925	875
Choroby układu nerwowego	1 086	1 031	1 054
Choroby układu oddechowego	302	305	312
Choroby układu trawiennego	268	249	286
Choroby układu moczowo-płciowego	119	135	127
Choroby zakaźne i pasożytnicze, w tym:	87	93	68
gruźlica	29	31	22
Choroby skóry i tkanki podskórnej	40	47	49
Choroby oka i przydatków oka	165	163	144
Inne choroby	442	453	482

* wg Międzynarodowej Statystyki Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych – Rewizja dziesiąta ICD-10 Kategorie 3-znakowe

Orzeczenia wydane w ponownych sprawach rentowych według najczęściej występujących grup chorób

Grupy chorób*	2020	2021	2022
Choroby układu krążenia, w tym:	8 132	8 520	7 887
choroba nadciśnieniowa	1 246	1 098	934
choroba niedokrwienna serca	2 605	2 840	2 501
Choroby układu kostno-stawowego	10 540	11 911	11 103
Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania	5 909	6 596	6 118
Nowotwory	3 746	4 020	3 770
Urazy, zatrucia i skutki działań czynników zewnętrznych	2 498	2 671	2 560
Choroby układu nerwowego	3 648	3 799	3 603
Choroby układu oddechowego	1 378	1 430	1 250
Choroby układu trawiennego	624	689	617
Choroby układu moczowo-płciowego	368	405	401
Choroby zakaźne i pasożytnicze, w tym:	170	176	143
gruźlica	23	26	14
Choroby skóry i tkanki podskórnej	231	218	182
Choroby oka i przydatków oka	609	645	595
Inne choroby	1 585	1 768	1 581

* wg Międzynarodowej Statystyki Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych – Rewizja dziesiąta ICD-10 Kategorie 3-znakowe

KASA ROLNICZEGO
UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO

Oddziały Regionalne KRUS

www.krus.gov.pl

Opracowanie:

Biuro Komunikacji i Współpracy Międzynarodowej

na podstawie danych statystycznych Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego – Centrala

al. Niepodległości 190, 00-608 Warszawa